

DE ONVRUCHTBARE VIJGEBOOM hjms

Geliefde broeders en zusters, vorige week verscheen op deze website aan de hand van het verhaal over de onvruchtbare wijngaard in Jes. 5 een bijbelverkundiging over het dragen van vruchten, getiteld “**VRUCHTDRACHT**”. Twee weken geleden kwamen onder andere de twee tempelreinigingen door Jezus aan de orde in de prediking over “**GELDGIERIGHEID**”. Deze week zal een en ander opnieuw aan de orde komen in het verhaal over de onvruchtbare vijgeboom.

Laten we beginnen met het lezen van Mark. 11:11-24 – *“(11) En Jezus kwam binnen Jeruzalem, en in den tempel; en als Hij alles rondom gezien had, en het nu avondstond was, ging Hij uit naar Bethanië met de twaalven. (12) En des anderen daags, als zij uit Bethanië gingen, hongerde Hem. (13) En ziende van verre een vijgeboom, die bladeren had, ging Hij om te zien, of Hij ook iets op denzelven zou vinden; en daarbij gekomen zijnde, vond Hij niet dan bladeren; want het was de tijd der vijgen niet. (14) En Jezus, antwoordende, zeide tot denzelven: Niemand ete enige vrucht meer van u in der eeuwigheid! En Zijn discipelen hoorden het. (15) En zij kwamen te Jeruzalem; en Jezus, in den tempel gegaan zijnde, begon degenen, die in den tempel verkochten en kochten, uit te drijven; en de tafelen der wisselaars, en de zitstoelen dergenen, die de duiven verkochten, keerde Hij om; (16) En liet niet toe, dat iemand enig vat door den tempel droeg. (17) En Hij leerde, zeggende tot hen: Is er niet geschreven: Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden allen volken? Maar gij hebt dat tot een kuil der moordenaren gemaakt. (18) En de Schriftgeleerden en de overpriesters hoorden dat, en zochten, hoe zij Hem doden zouden; want zij vreesden Hem, omdat de ganse schare ontzet was over Zijn leer. (19) En als het nu laat geworden was, ging Hij uit buiten de stad. (20) En des morgens vroeg voorbijgaande, zagen zij, dat de vijgeboom verdord was, van de wortelen af. (21) En Petrus, zulks indachtig geworden zijnde, zeide tot Hem: Rabbi! zie, de vijgeboom, dien Gij vervloekt hebt, is verdord. (22) En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Hebt geloof op God. (23) Want voorwaar zeg Ik u, dat, zo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twijfelen in zijn hart, maar zal geloven, dat hetgeen hij zegt, geschieden zal, het zal hem worden, zo wat hij zegt. (24) Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden.”*

In dit schriftgedeelte lezen we over enkele gebeurtenissen die met elkaar in verband staan. Bestudeerden we twee weken geleden de tempelreiniging door Jezus toen Hij een diep-gewortelde geldgierigheid in de harten van de mensen zag, nu zullen we zien dat er verband is met de onvruchtbare vijgeboom die door Jezus werd vervloekt, hetgeen leidde tot de verdorring van die boom.

Mark. 11:11 vertelt ons, dat Jezus de tempel binnenkwam en alles rondom bezag. In de Amplified Bible staat geschreven: *“He looked around, surveying and observing”*. Jezus keek rond en observeerde en onderzocht alles nauwkeurig. Dit betekent, dat Hij precies ontdekte wat er mis was in de tempel. Hij wist exact wat er in de harten van de aanwezigen leefde. Hij kende hun banden, hun zonden en afgoderijen. Jezus’ ogen van vuur zagen dus de wanorde en de geldzucht in de tempel zoals we twee weken geleden ook zagen (Openb. 1:14). Maar broeders en zusters, het is goed dat wij de context van deze gebeurtenissen niet zullen vergeten. Dit gebeurde namelijk nadat Jezus gezeten op een ezel onder veel gejuich van het volk de stad Jeruzalem was binnen getrokken: *“Hosanna! Gezegend Hij Die komt in de Naam des Heeren”*. Ik denk dat Hij door het volk als het ware naar de tempel werd gebracht, want dat was dé centrale, heiligste en belangrijkste plek in Jeruzalem. Vanuit deze plek zou de Messias immers aan Zijn Koninkrijk beginnen! Deze gebeurtenis vond slechts enkele dagen voor het Paschafeest plaats, vlak vóórdát Hij zou worden gekruisigd. Dan zou Hij door datzelfde volk massaal worden verworpen. *“Kruisig Hem, kruisig Hem”* riep het volk toen.

Maar toen Hij de wanorde zag, zei Jezus en deed Jezus niets! Hij ging de tempel weer uit! En ik geloof dat Hij met een bedroefd en van verdriet bloedend hart vertrok. Hij was met grote blijdschap door het volk binnen gehaald, maar uit de vreselijke dingen in de tempel wist Hij dat alles slechts schijn was geweest. Hun harten waren nooit veranderd.

Mijn broeders en zusters, ik denk dat we hieruit mogen leren hoe groot Jezus' geduld met ons is. Altijd weer zal Hij ons de gelegenheid schenken om ons te bekeren. Hij bezoekt onze gemeenten met name tijdens de diensten, onderzoekt onze harten en gaat weer. We lazen dat Jezus naar Bethanië ging. "*Bethanië*" betekent "*huis van armoede*". Ik geloof dat we hieruit twee dingen mogen leren. Allereerst dat de conclusie van Jezus ten aanzien van de tempel was, dat Hij een geestelijk armoedig huis had gezien. Ten tweede versta ik hieruit, dat Jezus uit de tempel wegging om voor de aanwezigen te bidden en hen alsnog de gelegenheid te schenken zich te bekeren. Uit Matt. 5:3 – "*Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen*", mogen we verstaan dat zij die arm en verslagen van Geest aan Jezus' voeten komen, de hemel zullen beërven. Jezus zal beslist in Bethanië in Zijn gebeden hebben gestreden voor de zielen van de aanwezigen in de tempel (Hebr. 7:25).

Vervolgens lezen we in Mark. 11:12 dat Jezus Bethanië weer verliet. Hij ging weer op weg naar de tempel te Jeruzalem (vers 15). En Jezus had honger. Hij verlangde om iets te eten. Misschien had Hij in het "*huis van armoede*" niets te eten gekregen. Wellicht had Hij al langer niet gegeten, omdat Hij als rondtrekkende prediker afhankelijk was van de giften van de mensen. Misschien had Hij wel een tijdje gevast. Maar we dienen dit toch in geestelijke zin te verstaan. Jezus had in geestelijke zin honger. Hij had al heel lang geduld gehad, maar nu verlangde Hij naar vruchten. Geestelijke vruchten in de levens van de bezoekers van de tempel. Zo verlangt Hij ook van de vruchten in onze levens te mogen genieten.

En dan lezen we in Mark. 11:13 dat Jezus (buiten Bethanië) van verre een vijgeboom zag staan, die volop in het blad zat. En Jezus ging naar die boom toe om te zien of Hij wat vijgen kon plukken, maar Hij vond slechts bladeren en geen vruchten. Het vers vermeldt: "*want het was de tijd der vijgen niet*".

Nu is in de bijbel een vijgeboom allereerst een beeld van Israël (Hos. 9:10, Joël 1:6-7). De vijgeboom is het beeld van Israël als land of natie. Maar een boom sec is óók het beeld van de individuele mens. Want als u Ps. 1:1-3 leest, begrijpt u dat God de Vader u zal beschouwen als een vruchtbare boom, wanneer u niet meedoet met de goddeloze praktijken van de wereldlingen en probeert om het Woord van God lief te hebben en niet te zondigen. Hij zal u zien als een boom, welke op zijn tijd zijn vruchten zal geven. Het is belangrijk dat u de uitdrukking "*op zijn tijd*" vasthoudt. God's einddoel is uiteindelijk een blijvende en voortdurende vrucht in onze levens (Joh. 15:16). Leest u in dit verband ook Openb. 22:2. Een wilde vijgeboom droeg in Israël vaak niet elk jaar vruchten. Echter een "tamme", beter gezegd een gecultiveerde, veredelde vijgeboom droeg meestal twee keer per jaar vruchten. Het bijzondere aan de vijgeboom is, dat de "vroege of eerste" vijgen aan het oude hout van het vorige jaar zitten, vóórdat de knoppen van de bladeren zich ontwikkelen. Zij hebben de vier maanden waarin de boom in het blad komt, nodig om rijp te worden. Meestal eind juni. De "late" vijgen komen aan de nieuwe takken in de oksels van de bladeren te voorschijn. Deze late vijgen heten ook wel "zomervijgen" en zijn vaak nog niet rijp als de bladeren afvallen. In dat geval blijven deze vruchten tijdens de winter aan de boom hangen en worden pas rijp in de lente, vóór of nadat de bladeren te voorschijn komen. Deze vijgen worden dan "wintervijgen" genoemd. De wintervijgen kon je dus al eten voordat eind juni de vroege, eerste vijgen rijp waren.

Jezus mocht dus, hoewel het nog niet de tijd van de rijping van de eerste vroege vijgen was, reeds rijpe, eetbare (winter-)vijgen verwachten. Jezus zag een vijgeboom met bladeren en dus mocht Hij vruchten verwachten. De Joodse historicus Josephus Flavius, die vlak na

Jezus' Opstanding werd geboren, schreef in Bel. Jud. 3.10.8 dat men in Israël 10 maanden lang rijpe vijgen kon oogsten. Een boom zonder rijpe vijgen en zonder vruchtzetting, was dus absoluut onvruchtbaar.

Geliefde broeders en zusters, Jezus wil vruchten in onze levens zien. Hij wil er van eten. Sterker nog, Hij mag die vruchten redelijkerwijs ook verwachten. Leest u nog eens de bijbelverkundiging van de vorige week om te ontdekken, dat God werkelijk alles in het werk heeft gesteld om ons tot vruchtdracht te brengen. Maar Jezus zag slechts bladeren alleen. Vijgebladeren verwijzen in de bijbel naar activiteiten gebaseerd op menselijke kracht. Denkt u maar aan Adam en Eva, die na de zondeval zelf hun pas ontdekte naaktheid met vijgebladeren wilden bedekken.

In de bladeren van de boom zag Jezus in geestelijke zin dus menselijke activiteiten, zodat Hij logischerwijs ook de resultaten van die activiteiten mocht verwachten.

In deze zin beschouwt Hij ons ook in onze gemeenten. Wanneer Jezus ons in de gemeente zó bezig ziet met allerlei activiteiten, dan rekent Hij op de vruchten. Leest u in dit verband maar Openb. 2:2-5 waar Jezus de vele activiteiten van de gemeente van Efeze opsomde, maar helaas moest concluderen dat zij de eerste liefde voor Hem hadden verlaten.

Mijn broeders en zusters, ondanks dat het misschien naar menselijke gedachten en maatstaven de tijd der vijgen nog niet is, wil Jezus altijd vruchten in elk kind van God zien. Als het nog niet de tijd is van de lekkerste eerste, vroege vijgen, dan wil Hij toch reeds de wintervijgen proeven. De negenvoudige vrucht des Geestes (Gal. 5:22) is het resultaat van een leven van heiligmaking, doch dit betekent niet dat Jezus gedurende dit proces nog geen enkele vrucht in uw leven verwacht. Voortdurend wil Jezus in ons leven vruchten van geestelijke groei zien. Was u vorig jaar bij elke tegenslag nog ongeduldig? Dit jaar verwacht Hij van u dat u zich meestal beheerst. Volgend jaar wenst Hij u volkómen verlost van ongeduld te zien. Zo ook als het gaat om uw driften. En heeft u last van onreine ogenlust? Jezus verwacht dat u langzaam maar zeker verlost wordt. Zo wil Hij in u ook een groei zien van blijdschap des harten. Hij wil zien dat uw gebedsleven groeit en intenser wordt. Hij wil een groei zien in uw liefde voor het Woord van God. Hij wil zien dat uw getuigenisleven voor Hem een opwaartse lijn vertoont. Hij wil in het huwelijksleven en gezinsleven een groei in wederzijdse liefde en respect voor elkaar zien. Etc, etc, etc.!

Als we dan nu terugkeren naar Mark. 11:14, dan zien we dat het geduld van Jezus voor *déze* vijgeboom op was. Jezus' geduld is individueel bepaald en dat is een ernstige waarschuwing. Die vijgeboom zonder één enkele zichtbaar stadium van vruchtdracht wekte Zijn boosheid op: *"Niemand ete enige vrucht meer van u in der eeuwigheid!"*. Zou het niet verschrikkelijk zijn, indien Jezus deze vervloeking over één van ons zou uitspreken, mijn broeders en zusters? We mogen beslist niet vergeten, dat Zijn toorn in verband stond met Zijn honger naar rijpe vruchten (vers 12) én hetgeen Hij daarvoor in vers 11 in de tempel en de mensenharten had gezien, waarna Hij in Bethanië beslist in de gebeden had gestreden.

En nu zien we in Mark. 11:15-17 dat Jezus, nadat Hij opnieuw in de tempel kwam, nu wél handelde. In vers 11 deed Jezus niets, maar nu wel. Hij aanschouwde al de drukke bezigheden in de tempel, maar Hij zag geen goede vruchten.

De mensen handelden om voor weinig geld zieke dieren te kopen, die vervolgens aan God werden geofferd (Mal. 1:7-8). De mensen wisselden grote geldbedragen om vervolgens het kleine geld aan God te offeren. De mensen handelden in de tempel. Zij verkochten in het huis van God allerlei spullen aan elkaar. Er was totaal geen eerbied voor God's huis. Er was geen enkele werkelijke offervaardigheid. Er was geen waarachtige kennis van het Woord en van de wil van God, hetgeen blijkt uit de handelwijze van de mensen. Er heerste slechts geldzucht.

In zulk een sfeer, in zulk een toestand, zullen we *nóóit* vruchten voor Jezus voortbrengen. Bedenkt u dat deze uitwassen het gevolg zijn, wanneer wij niet precies in het Woord van God blijven, zoals de man waarover Ps. 1:1-3 spreekt.

En we lezen dat Jezus alle handelaren uit de tempel dreef. Hij keerde hun tafels en hun stoelen om en stond geen enkele handel meer toe. En de woorden die Hij uitte, waren niet mals. En, mijn broeders en zusters, er zijn niet veel mensen die zulke harde woorden en zulke gerechtvaardigde kritiek nog kunnen verdragen, wanneer zij zich in zo'n belabberde geestelijke toestand van extreme geldzucht bevinden. Omdat hun harten immers keihard zijn geworden. In Mark. 11:18 lezen we dan ook dat de schriftgeleerden en de overpriesters Jezus wilden doden en daartoe een manier zochten. Desalniettemin waren zij ook bevreesd, omdat er een groep mensen was die zich toch ontzetten over Jezus' onderwijs en leringen. Dat wil zeggen, zij waren in hun harten geraakt door de woorden van Jezus. Hoe treurig daarom de geestelijke toestand in een gemeente ook kan zijn, er is altijd een groep mensen die wél wil horen en luisteren naar het Woord van God en die wél het Woord willen doen en gehoorzamen. Gelukkig zijn er altijd mensen van goede wil.

Omdat het inmiddels laat was geworden, verliet Jezus de tempel wederom en vertrok tot buiten de stad (Mark. 11:19). En 's morgens vroeg kwam Hij weer bij de plek waar zij de vorige dag die onvruchtbare vijgeboom hadden zien staan, waarna Jezus de boom had vervloekt. Wat bleek? De vijgeboom was volkomen verdord, zelfs vanaf z'n wortels (Mark. 11:20-21). Broeders en zusters, lijkt u dat niet heel bijzonder? Dat men aan een boom met een dikke stam kan zien, dat de verdorring zelfs vanaf de wortels heeft plaatsgevonden. Bij een verdorde boom ziet men toch meestal alleen verdorde bladeren en verdroogde takjes? Doch bij deze boom kon men de verdorring zelfs aan de stam en aan de wortels zien.

De geestelijke betekenis achter deze verdorring is enorm en heeft zoals u zult begrijpen direct te maken met de geldgierigheid, welke zo welig tierde onder de aanwezigen in de tempel. We zullen daartoe eerst 1 Tim. 6:10 lezen: *“Want de geldgierigheid is een wortel van alle kwaad, tot welke sommigen lust hebbende zijn afgedwaald van het geloof, en hebben zichzelf met vele smarten doorstoken.”*

Geldgierigheid ligt aan de basis van ál het kwade, zoals onreinheid, hoererij, boosheid, onverzorgelijkheid, etc. Het leidt tot afdwaling van het geloof. En dáárom was de vijgeboom volkomen verdord. Geldgierigheid leidt tot algehele onvruchtbaarheid van het kind van God. Uiteindelijk leidt het tot zélf veroorzaakte, diepe smart als de onvruchtbare boom zal worden omgehakt. Dit is Jezus' intense waarschuwing voor u en voor mij.

En dan lezen we in Mark. 11:21 dat de discipel Petrus waarschijnlijk verbaasd was over de verdorring, want hij sprak Jezus er op aan. Maar toen zei Jezus iets, wat u misschien niet zo relevant lijkt. Jezus zei: *“Hebt geloof op God”*. Wie gelooft, zal van God de Vader genade ontvangen. Met andere woorden, de deur van genade is nog steeds geopend voor hen die geloven. Wie gelooft, zal genade ontvangen, zélf wanneer men in een toestand van volkomen verdorring verkeert. Matt. 11:23-24 – *“Want voorwaar zeg Ik u, dat, zo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven, dat hetgeen hij zegt, geschieden zal, het zal hem geworden, zo wat hij zegt. Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden.”*

Broeders en zusters, zelfs als de eventuele onvruchtbaarheid in uw leven als een berg zo groot is, dan kunt u er tóch nog van verlost worden. Indien u uit genade de onvruchtbaarheid ontdekt, en dan niet twijfelt, maar gelooft dat God u wil en kan en zal verlossen. Als u in uw gebeden volkomen verlossing begeert, dan zál die grote berg van onvruchtbaarheid worden opgeheven en in de zee worden geworpen. Zélf als er sprake is van een geweldige berg, zal God u vrijmaken en reinigen. Zodat u voortaan vruchten zult dragen. Geloof u dat? Want waarachtig geloof leidt tot behoudenis van onze zielen. 1 Joh. 5:4 – *“Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof.”*

Hoe ernstig en hoe slecht onze geestelijke toestand ook is, wellicht in de ogen van mensen totaal verloren, Jezus zal altijd alsnog een open deur tot genade schenken.

Luk. 13:6-9 – *“En Hij zeide deze gelijkenis: Een zeker man had een vijgeboom, geplant in zijn wijngaard; en hij kwam en zocht vrucht daarop, en vond ze niet. En hij zeide tot den wijngaardenier: Zie, ik kome nu drie jaren, zoekende vrucht op dezen vijgeboom, en vind ze niet; houw hem uit; waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde? En hij, antwoordende, zeide tot hem: Heer, laat hem ook nog dit jaar, totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben; En indien hij vrucht zal voortbrengre, laat hem staan; maar indien niet, zo zult gij hem namaals uithouwen.”*

Een zekere eigenaar van een wijngaard en een vijgeboom zocht reeds drie jaren tevergeefs vruchten op zijn vijgeboom. Ik houd zelf van tuinieren en daarom ben ik er van overtuigd, dat die eigenaar vele tientallen malen is gaan kijken of er reeds vruchtzetting te zien was. Helaas was die er niet, laat staan vruchten. Deze eigenaar toont ons het beeld van God de Vader. De wijngaardenier verwijst naar Jezus, Die ons voortdurend genade schenkt, mijn broeders en zusters: *“Heer, laat hem ook nog dit jaar, totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben;”* De wijngaardenier wilde de boom nog drie jaren intens verzorgen. Hij wilde graven en bij de wortels mest deponeren. Graven doet men om onzuiverheden te verwijderen zoals bijvoorbeeld stenen (des aanstoets). Ook om de wortels te ontbloten, om te zien of er geen verrotte wortels zijn of in elkaar gedraaide wortels. Zulke onreine, onvruchtbare wortels (van banden en onhebbelijkheden) worden weggehakt of weggesneden. En dan deponiert men bemeste tuinaarde bij de wortels. Dit verwijst ons naar het Woord van God, dat ons volkomen gezond kan maken. En vervolgens, we lezen het niet in Lukas, giet men water rondom de boom opdat de wortels “aanslaan” en “aan de trek komen”. In water mogen we het beeld van de Heilige Geest zien (Joh. 7:38-39). En de wijngaardenier zei: *“En indien hij vrucht zal voortbrengre, laat hem staan;”*

Van de onvruchtbare vijgeboom werd dus actie verlangd. Met zijn gereinigde wortels moest hij nu het water des Geestes en de bemesting van het Woord van God opnemen. Broeders en zusters, opnieuw verwijs ik u naar Ps. 1:1-3. De begeerte van die vruchtbare man was in het overdenken van het Woord van God. Dát schonk hem die vruchtbaarheid.

Denkt u ook aan de onvruchtbare Rachel, de vrouw van aartsvader Jakob (Gen. 29:31). Zij was helaas onvruchtbaar, maar haar reactie was goed. Zij wist dat wanneer zij onvruchtbaar zou blijven, dit haar dood zou betekenen (Gen. 30:1). God zag de begeerte naar een kind en verhoorde haar gebeden en nam haar smaadheid weg, zoals de Statenvertaling luidt (Gen. 30:22-23). Rachel beseftte dat onvruchtbaarheid een smaad was, maar nu had God het uit genade weggenomen.

Elk kind van God moet dit ook beseffen. Onvruchtbaarheid is een schandvlek, een blaam, een vernedering. Want de ongelovige mensen in de wereld zien ons wekelijks naar de kerk gaan, zij horen ons mooi praten, maar wat zij werkelijk willen zien, is onze verandering ten goede. Als zij dat niet zien, dan zijn we veracht in hun ogen. Dan worden zij helaas gesterkt in hun overtuiging, dat het geloof in Jezus tot niets zal kunnen leiden.

Ook Hannah was onvruchtbaar en kon geen kinderen krijgen. Maar ook haar reactie was goed. Zij was zó bitter bedroefd, dat zij haar man geen kinderen kon schenken, dat God uiteindelijk haar gebeden verhoorde (1 Sam. 1:1-16).

Mijn broeders en zusters, Jezus verlangt zó naar vruchten in onze levens. Hij verlangt er zo naar om te zien, dat Zijn zware werk om ons van het eeuwige verderf te behouden resultaat in onze levens heeft gehad. Hij verlangt om te zien dat wij veranderd zijn. Hij verlangt te zien dat wij zielen voor Zijn Koninkrijk winnen. Hiertoe kwam Hij immers op aarde? Om zielen te winnen. Daarom sprak Hij ook het kruiswoord: *“Mij dorst”* (Joh. 19:28). Niet zozeer omdat Hij water wilde drinken, doch omdat Hij zó begeerde naar zielen, omdat Hij zo begeerde om hen te redden. Ik smeed u, ik roep u toe: *“Laten we in diepe droefheid en berouw over onze onvruchtbaarheid tot Hem komen en ons bekeren”*. Hij zal ons niet versmaden en verstoten. *“Laten wij Hem toch geen zure edik en bittere gal te drinken geven”*. Niet, terwijl Hij zó naar onze vruchten verlangt (Joh. 19:29; Matt. 27:31). We zullen Hem onze belijdenissen en aanbiddingen schenken. De Heiland zegene u deze week rijkelijk. Amen.